

Základy jazyka Python

Úvod, syntax a jazykové konštrukty prednáška 1

Katedra kybernetiky a umelej inteligencie Technická univerzita v Košiciach Ing. Ján Magyar

História Pythona

- myšlienka pochádza z 80-tych rokov Guido van Rossum
- 1990 Python 1.0
- 2000 Python 2.0
- 2008 Python 3.0
- súčasne Python 2.7.X a Python 3.7.X

Vlastnosti Pythona

- všeobecne použiteľný
- vyšší
- interpretovaný
- viacparadigmový
 - o štruktúrované/procedurálne programovanie
 - objektovo orientované programovanie
 - o funkcionálne programovanie
 - o čiastočne aspektovo orientované programovanie
 - o čiastočne metaprogramovanie
 - o cez rozšírenia logické programovanie

Python vs. C

- interpretovaný
- vyšší programovací jazyk
- viacparadigmový
- dynamická typová kontrola
- premenné, garbage collection
- podpora definície údajových štruktúr
- syntakticky významné odsadenie

- kompilovaný
- stredný programovací jazyk
- procedurálne programovanie
- statická typová kontrola
- smerníky, alokácia pamäte
- explicitná definícia údajových štruktúr
- bloky pomocou zátvoriek

Základné jazykové konštrukty - prehľad

- hodnoty a premenné
- operátory
- vetvenie
- iterácie
- funkcie

Premenné a hodnoty

dynamická typová kontrola

definícia premennej v C:

```
typ názov = hodnota;
```

definícia premennej v Pythone:

```
názov = hodnota
```

Primitívne typy v Pythone

- integer
- float
- complex (napr. 3 + 4j)
- boolean (True alebo False)
- string (napr. 'abc' alebo "abc")
- None

Sekvenčné typy v Pythone

- list (zoznam)
 - o meniteľný
 - o postupnosť hodnôt rôzneho typu (zvyčajne ale homogénna)
 - o [1, 2.4, 'abc']
- tuple (n-tica)
 - o nemeniteľný
 - o postupnosť hodnôt rôzneho typu (zvyčajne heterogénna)
 - o (1, 2.4, 'abc')
- range (interval)
 - o nemeniteľný
 - o obsahuje čísla
 - o tri parametre: start, stop, step
 - \circ range(3, 8)

Mapovacie typy v Pythone

dictionary (asociatívne pole (28))

- mapuje hašovateľné hodnoty na ľubovoľné hodnoty
- skladá sa z dvojíc kľúč-hodnota
- kľúčom nemôže byť: zoznam, dictionary, meniteľné hodnoty

```
• dct = {'boys': ['', '', ''], 'girls': ['', '']}
```

Množinové typy v Pythone

- nezoradená množina jedinečných hašovateľných hodnôt
- používa sa pre:
 - o určenie príslušnosti
 - vymazanie duplikátov
 - o množinové operácie
- set
 - o meniteľný
 - o nehašovateľný
 - o {'ab', 'bc'}
- frozenset
 - o nemeniteľný
 - o hašovateľný

(Binárne typy v Pythone)

- bytes
 - o nemeniteľné
 - o postupnosť byteov
- bytearray
 - o meniteľný
- memoryview
 - o umožňuje prístup do pamäte
 - o smerník na pamäť kde sa nachádza časť objektu
 - o iba pre objekty podporujúce buffer protocol

Aritmetické operátory v Pythone

- sčítanie - odčítanie - násobenie - delenie - modulo (zvyšok) - celočíselné delenie ** - umocňovanie

Prirad'ovacie operátory v Pythone

=

+=

_=

*=

/=

%=

//=

**=

x = 5

x = x + 5

x = x - 5

x = x * 5

x = x / 5

x = x % 5

x = x // 5

x = x ** 5

&=

x = x & 5

|=

 $x = x \mid 5$

^=

 $x = x ^5$

>>=

x = x >> 5

<<=

x = x << 5

Porovnávacie operátory v Pythone

- == rovná sa
- != nerovná sa
- > väčšie
- < menšie
- >= väčšie alebo rovné
- <= menšie alebo rovné

Logické operátory v Pythone

and - zároveň

or - alebo

not - nie je

Operátory identity v Pythone

is - je

is not - nie je

Operátory príslušnosti v Pythone

in - nachádza sa

not in - nenachádza sa

(Bitové operátory v Pythone)

- & bitový AND (bit je 1 ak oba bity sú 1)
- bitový OR (bit je 1 ak jeden z bitov je 1)
- bitový XOR (bit je 1 ak bity sú odlišné)
- bitový NOT (invertuje všetky bity)
- left shift (posúva bity doľava, pridáva nuly)
- >> right shift (posúva bity doprava, pridáva nuly)

Vetvenie - podmieňovací príkaz

```
if podmienka:
    telo
elif podmienka:
    telo
else:
    telo
```

Iterácie - cykly

všeobecne tri typy:

- 1. aritmetický
 - o for
- 2. logické
 - o while
 - o do ... while
- 3. foreach

Logické cykly v Pythone

```
while podmienka:
    telo

do ... while v Pythone

telo
while podmienka:
    telo
```

Foreach cyklus v Pythone

pre iteráciu nad prvkami sekvencie

```
for e in sequence:
(do something with e)
```

- sekvencia môže byť:
 - o zoznam
 - o n-tica
 - o interval (range)
 - o množina (set/frozenset)
 - o string prvky sú znaky

Aritmetický cyklus v Pythone

jazyky založené na C obsahujú cyklus for v tvare:

```
for (int i = 0; i < 5; i++) { telo; }</pre>
```

reprezentácia v Pythone

```
for i in range(0, 5):
   telo
```

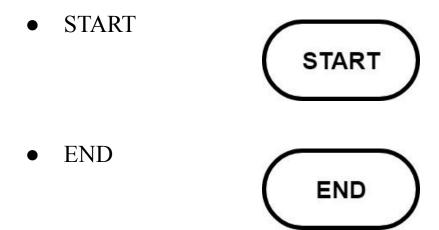
aktualizácia počítadla je možná pomocou parametra step

Vývojové diagramy

- grafická reprezentácia krokov algoritmu, resp. procesu
- každý krok je reprezentovaný blokom, ktoré sú prepojené šípkami
- šípky smerujú zhora dole a sprava doľava
- nezávislé od použitého programovacieho jazyka

Terminálne symboly

- vyjadrujú začiatok a koniec algoritmu
- musí ich obsahovať každý vývojový diagram

Proces

• vyjadruje súbor operácií, ktoré menia hodnoty premenných a údajov

$$a = a + 3$$

Rozhodovanie

- vyjadruje podmieňovací príkaz
- určuje, ktorou z dvoch vetiev bude pokračovať program
- zvyčajne otázka typu áno/nie, alebo test pre zistenie pravdivosti
- používa sa pri vetveniach a cykloch

Vstupno-výstupné operácie

• vyjadruje proces získania alebo výpisu údajov

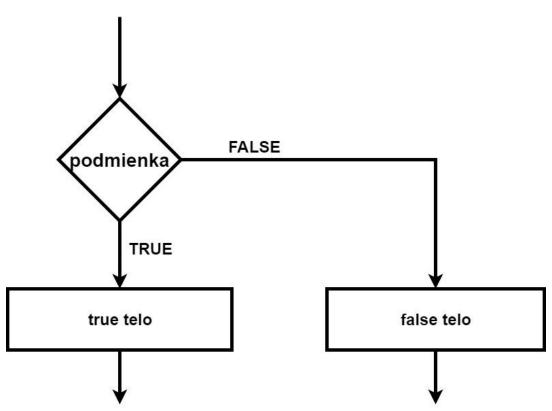

Preddefinované procesy

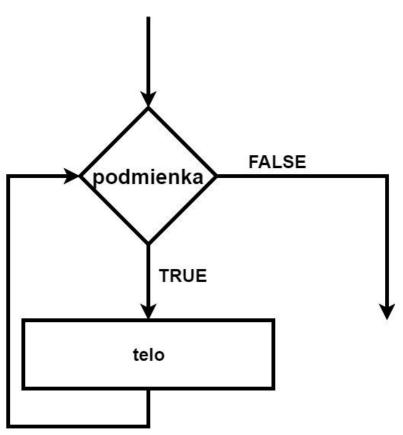
- pomenovaný proces, ktorý už bol zdokumentovaný
- volanie vlastných funkcií

a = square(a)

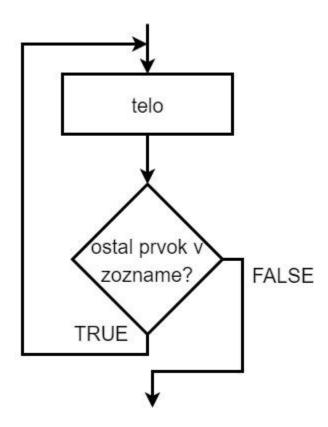
Reprezentácia vetvenia

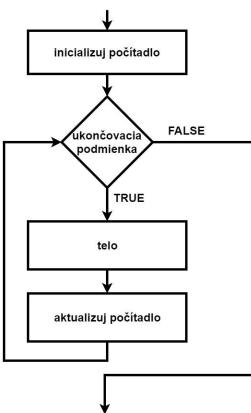
Reprezentácia while cyklov

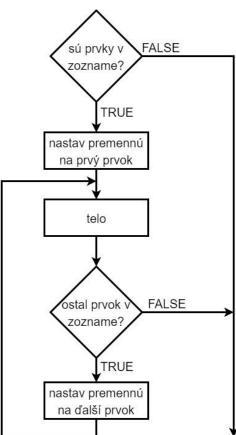
Reprezentácia do ... while cyklov

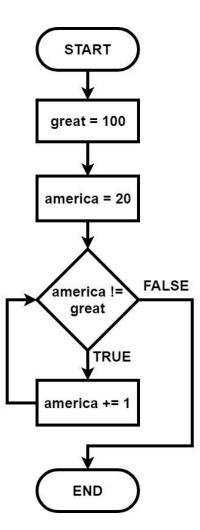
Reprezentácia for cyklov

Reprezentácia foreach cyklov

Ukážka

Otázky?

Ďakujem za pozornosť!